

18.01.2022

לכבוד

גב' סיגל מורן

מנכ"לית משרד הרווחה והביטחון החברתי

במייל: mankal@molsa.gov.il

לכבוד,

מר מאיר כהן

שר הרווחה והביטחון החברתי

במייל: sar@molsa.gov.il

שלום רב,

**הנדון: פנייה אחרונה טרם נקיטה בהליך משפטי
בעניין ההפליה בחלוקת תמיכת קמחא דפסחא לנזקקים**

מכתבנו מיום: 29.10.2020, 19.11.20, 9.02.2021, 30.03.21, 05.05.21, 30.06.21, 09.08.21, 02.12.21
מכתבכם מיום: 24.12.2020, 14.02.2021, 20.06.21, 15.08.21

הרינו לפנות אליכם בעניין ההפליה במבחני תמיכת "קמחא דפסחא לנזקקים" המחולקת על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי (להלן: "המשרד או משרד הרווחה"), ואנו מבקשים בזאת את התערבותכם המידית לתיקון מבחני התמיכה, והכל כמפורט להלן:

1. משרד הרווחה מחלק מדי שנה תמיכה על סך 9 מיליון ₪ למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנזקקים או המסייעים בחלוקת מזון לנזקקים בחג אחר (להלן: "התמיכה"). החלוקה מתבצעת בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התמשי"ה-1985, ומכוח תקנה תקציבית 23.01.20.69.

2. עד לשנת 1998, התמיכה חלה על חגי הדת היהודית בלבד, ובעקבות בג"ץ 2422/98 **עדאלה נ' שר הרווחה** שניתן ביום 11.5.98 (להלן: "**פס"ד עדאלה**"), תוקנו המבחנים למתן תמיכות "קמחא דפסחא" באופן שיחולו גם על דתות אחרות. חרף ההחלה על דתות האחרות, החלוקה של התמיכה בפועל נכון לשנת 2021, ועל פי נתוני משרד הרווחה, מלמדת כי מנת חלקם של העמותות הערביות מסך התמיכה מסתכם בכ- 0.1% מסך התמיכה בלבד. במלים ישירות, התמיכה הלכה למעשה היא אפסית.

3. ביום 30.03.2021 פנינו למשרד הרווחה בעניין אי השוויוניות בחלוקת התמיכה, והדגשנו כי כספי התמיכה כמעט ואינם מגיעים לאוכלוסייה הערבית חרף ממדי העוני הגדולים בה. במכתבנו האמור, הפנינו לדו"ח מבקר המדינה משנת 2014 בעניין פעולות הממשלה לקידום הביטחון התזונתי, שם נמתחה ביקורת חריפה על אופן חלוקת כספי התמיכה הלא שוויוני, ונאמר מפורשות כי "התמיכה אינה ניתנת לפי קריטריון של רמת אי הביטחון התזונתי של המקום, אלא על פי יכולת ההתארגנות של האוכלוסייה המתגוררת בו להקמת עמותה שיש בה לעמוד במבחני התמיכה, או לפי רצון של העמותות האחרות לסייע במזון לאוכלוסייה המתגוררת באותו מקום". חרף חלוף הזמן מאז דו"ח המבקר, לא נעשה שינוי מהותי בעניין.

4. הדגשנו במכתבנו האמור כי, הקריטריונים שנקבעו לקבלת התמיכה הנם בעייתיים, בלשון המעטה, כי הם מובילים לתוצאה מפלה כנגד האוכלוסייה הערבית. כאשר, בין היתר, מנגנון התקצוב הקיים מוביל לתוצאה אינהרנטית של החלשת, ואף הדרת, הארגונים החלשים עליהם נמנים הארגונים הערבים, ומקשה על כניסת למעגל הארגונים הנתמכים. ובשולי הדברים, התייחסנו גם במכתבנו לשם הניתן לתמיכה אשר מתכתב עם החגים של היהודים בלבד, ומשדר מסר מטעה כי אין הוא רלוונטי לחגים של דתות אחרות, ואף לעצם הפרסום של הקריטריונים עצמם בשפה העברית בלבד.

5. נוכח האמור, ומאחר והפסיקה קבעה כי המבחן לקיומה של אפליה הוא מבחן אובייקטיבי המתמקד בתוצאה של מימוש הפעולה השלטונית העומדת לביקורת (ר' בג"ץ 11163/03 ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל, סא(1) 1 (2006)), ביקשנו לפעול לשינוי הקריטריונים לחלוקה. שכן, דרישת השוויון מחייבת בחלק מהמקרים נקיטת צעדים ייחודיים ויזומים על ידי הרשות, בכדי להבטיח תוצאה שווה. מקל וחומר, כאשר עסקינן בזכויות בסיסיות הנגזרות מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הזכות למזון ולמינימום של קיום אנושי בכבוד (ר' פסקה 35 לדברי כב' השופטת ביניש בבג"ץ 10662/04 סלאח חסן נ' המוסד לביטוח לאומי, פ"ד סה(1) 782 (2012)).

6. בתגובת משרד הרווחה מיום 20.06.2021 עדכן המשרד, בין היתר, כי "בימים אלה נבחן במשרד הצורך בעריכת עדכונים נוספים למבחני התמיכה האמורים, ובמסגרת זו יועלו לדיון אף עיקרי הדברים העולים מפנייתכם". על כן, פנינו ביום 30.06.2021 למשרד וביקשנו לדעת מתי צפויים להתקיים הדיונים בעניין בחינת הצורך בעריכת עדכונים למבחני התמיכה. כך גם, ביקשנו לקבל עדכון בדבר השינויים המתקבלים במבחני התמיכה, ככל ויהיו.

7. בתגובת המשרד מיום 15.08.2021 נמסר לנו כי, ככל ויוחלט על עריכת עדכונים, התיקונים המוצעים יפורסמו להערות הציבור. מאז, שום תיקון מוצע לא פורסם להערות הציבור. גם פניותנו החוזרות ונשנות לקבלת עדכונים לא נענו כלל וכלל.

8. מכאן פנייתנו זו. מבחני התמיכה לשנת 2022 עתידים להתפרסם בתקופה הקרובה לקראת חלוקת התמיכה בחודש אפריל. באם הקריטריונים לתמיכה לא ישונו באופן מהותי אשר יבטיחו הגעת כספי התמיכה לנזקקים בפועל מהחברה הערבית, האפליה ארוכת השנים והחלוקה הלא שוויונית תימשך.

9. על כן, ובשל דחק הזמנים, הרינו לפנות אליכם בבקשה להתערב באופן מידי, ולהורות על שינוי הקריטריונים לתמיכה כך שיבטיחו חלוקה שוויונית לנזקקים מהחברה הערבית, אשר על פי תוני [דו"ח המוסד לביטוח לאומי](#) שפורסם בדצמבר 2021, 42.4% מכלל המשפחות בה חיים באי ביטחון תזונתי.

10. על רקע התכתבויותינו במשך תקופה ארוכה וגם על רקע התקרבות מועד חלוקת התמיכה, נודה להתייחסותך האדיבה בהקדם האפשרי ותוך לא יאוחר משבועיים ימים, אחרת לא יהיה מנוס מלפנות לערכאות המשפטיות בהתאם.

11. רצ"ב למכתבנו זה את ההתכתבויות להלן :

== מכתב עדאלה למשרד הרווחה מיום 29.10.2020, מסומן נספח א'.
== תזכורת עדאלה למשרד הרווחה מיום 19.11.2020, מסומן נספח ב'.
== תגובת משרד הרווחה לעדאלה מיום 24.12.2020, מסומן נספח ג'.
== מכתב עדאלה למשרד הרווחה מיום 10.02.2021, מסומן נספח ד'.
== מענה משרד הרווחה לעדאלה מיום 14.02.2021, מסומן נספח ה'.
== מכתב עדאלה למשרד הרווחה מיום 30.03.2021, מסומן נספח ו'.
== תזכורת עדאלה למשרד הרווחה מיום 05.05.2021, מסומן נספח ז'.
== תגובת משרד הרווחה לעדאלה מיום 20.06.2021, מסומן נספח ח'.
== מכתב עדאלה למשרד הרווחה מיום 30.06.2021, מסומן נספח ט'.
== תזכורת עדאלה למשרד הרווחה מיום 09.08.2021, מסומן נספח י'.
== מענה משרד הרווחה לעדאלה מיום 15.08.2021, מסומן נספח יא'.
== תזכורת עדאלה למשרד הרווחה מיום 02.12.2021, מסומן נספח יב'.

בברכה,

נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

Nareman

העתק :

ד"ר גיל לימון, המשנה ליועמ"ש לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי), בפקס : 02-6467001

נספח א'

29.10.2020

לכבוד,
מר אביגדור קפלן
מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים
בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: תמיכת המשרד למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוקקים

בעקבות פרסומכם האחרון לעניין בקשות תמיכה למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוקקים או המסייעים בחלוקת מזון לנוקקים בחג אחר עבור חג נוסף בלבד, הריני לפנות אליכם כדלקמן;

1. ביום 21.10.2020 פרסם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (להלן: "המשרד") הודעה רשמית בדבר המטרות שעבורן ניתן לקבל תמיכות של המשרד למוסדות ציבור בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התמשי"ה- 1985 (להלן: "ההודעה"). ההודעה מופנית למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוקקים או המסייעים בחלוקת מזון לנוקקים בחג אחר, וזאת עבור חג נוסף בלבד.

2. התמיכה ניתנת מכוח תקנה תקציבית 23.01.20.69, כאשר הסכום העומד לרשות התקנה הינו 9,000,000 ₪. יצוין כי, וכלשון ההודעה; ערב ראש השנה תשפ"א הוחלט להוסיף 9 מיליון נוספים לתקנת התמיכה. כאשר הסכום הכולל של תמיכה יעמוד על 18,000,000 ₪. משכך, ביצע המשרד הליך נוסף של פרסום הזמנה להגשת בקשות לתמיכה, כאשר המועד האחרון להגשה נקבע ל 1.11.2020.

3. נזכיר שבעקבות בג"ץ 2422/98 עזאלה נ' שר הרווחה שניתן ביום 11.5.98 (להלן: "פס"ד עזאלה"), תוקנו המבחנים למתן תמיכות "קמחא דפסחא" באופן שיחולו גם על דתות אחרות. אך נראה כי אחרי 22 שנים לא נראה כי התחולל שינוי של ממש בנתח שחולק לעמותות ערביות. שכן, עיון ברשימת העמותות אשר קיבלו תמיכה של המשרד בשנת 2019 עולה כי, עמותה ערבית אחת בלבד, עמותת אמאנינא, נמצאה זכאית לקבלת התמיכה, כאשר הסכום הכולל אותו קיבלה עמד על 5,122 ₪ בלבד.

4. מבחן התוצאה במקרה דנן זועק לשמיים ומעלה חשש כבד להפליה בוטה כנגד עמותות ערביות אשר עובדות אל מול החברה הערבית שבה נתוני העוני מחפירים, ועוד צפויים להחריף בצל משבר הקורונה והשלכותיו הכלכליות החברתיות שדחקו יותר ויותר משפחות אל מעגל העוני, האבטלה, חוסר הביטחון התזונתי, ובכך עוד תורחב קבוצת הנוזקים לסיוע ותמיכה ממשלתית.

5. מאחר וההודעה בדבר התמיכה פורסמה אך ורק בשפה העברית, נבקשכם לפעול לאלתר לפרסום ההודעה בשפה הערבית בעיתונות הערבית, ומתן שהות מספקת למוסדות הציבור הפועלים בחברה הערבית להגשת מועמדות לתמיכה וזאת על מנת להבטיח הזדמנות ונגישות שווה לעמותות הערביות בהקשר להקצאת תקציב ממשלתי זה כמותחייב על פי דין.

6. כך גם, ועל מנת לעמוד על הפער בהקצאת התקציבים בין מוסדות הציבור, ובכדי לאפשר למוסדות ציבור ערבים המעניקים שירות לנוזקים מהחברה הערבית לבצע את מלאכתם נאמנה, נבקש לדעת את הפרטים הבאים:

- א. כמה מוסדות ציבור הפועלים בחברה הערבית הגישו בקשות לתמיכה בשבע השנים האחרונות עבור חגי מוסלמים, נוצרים ודרוזים, ועל איזה סכומים הוגשו הבקשות?
- ב. כמו מתוך אותם מוסדות ציבור אושרה בקשתם לתמיכה, ומה הסכום שאושר מתוך הבקשה?
- ג. כמה מתוך אותם מוסדות ציבור נדחתה בקשתם לתמיכה, ומאילו עילות הייתה הדחייה?
- ד. האם פורסמו מודעות בדבר חלוקת התמיכה בשפה הערבית בשבע השנים האחרונות? אם כן, היכן ואם לא מדוע לא?
- ה. מהם הקריטריונים לחלוקת התמיכה?

בברכה,

נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

נספח ב'

19.11.2020

לכבוד,

מר אביגדור קפלן

מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה

והשירותים החברתיים

בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: תמיכת המשרד למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוקקים

מכתבנו מיום: 29.10.2020

1. ביום 29.10.2020 פנינו אליכם בעניין ההודעה המופנית למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוקקים או המסייעים בחלוקת מזון לנוקקים בחג, בדבר המטרות שעבורן ניתן לקבל תמיכות של המשרד למוסדות ציבור בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התמשי"ה-1985 (להלן: "ההודעה").
2. בפנייתנו לעיל, ביקשנו מכם לפעול לאלתר לפרסום ההודעה בשפה הערבית בעיתונות הערבית, ומתן שהות מספקת למוסדות הציבור הפועלים בחברה הערבית להגשת מועמדות לתמיכה. כך גם, ועל מנת לעמוד על הפער בהקצאת התקציבים בין מוסדות הציבור הפועלים בחברה הערבית למוסדות האחרים, ביקשנו לדעת שורה של פרטים אודות הליך ההקצאה בשנים האחרונות, לרבות מספר המוסדות הפועלים בחברה הערבית אשר הגישו בקשות לתמיכה ונדחו, סיבת הדחייה, פרסום המודעה בדבר התמיכה בשפה הערבית, והקריטריונים לקבלת התמיכה.
3. מכתבנו האמור לא זכה לכל התייחסות מצדכם, לרבות כך שלא היה פרסום של ההודעה בדבר התמיכה בשפה הערבית, או הארכה של מועד ההגשה על מנת לאפשר לארגונים הפועלים בחברה הערבית להגיש מועמדות לתמיכה.
4. נכוח האמור לעיל, הרינו לפנות אליכם בשנית בבקשה לקבלת התייחסותכם למכתבנו האמור בהקדם האפשרי, וזאת על מנת שנוכל לכלכל את צעדינו המשפטיים בהתאם.

בברכה,

נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

נספח ג'

ט' טבת תשפ"א
24 דצמבר 2020
2020-0002-689

לכבוד,
עו"ד נארימאן שתאדה זועבי
עדאלה

שלום רב,

הנדון: מענה לפניית עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
(סימוכין: פנייתם למנכ"ל מיום 29.10.2020)

בהמשך לפנייתך שבנדון, נציין כי ועדת התמיכות המשרדית פועלת ע"פ מבחני תמיכה ולא לפי מגזרים שונים. אישור התמיכה מתבצע ע"פ תקציב המחולק בין כל העמותות שעמדו במבחן התמיכה באופן שוויוני וע"פ היקף המשפחות המאושר.
נציין כי הנהלת המשרד משקיעה מאמצים רבים לטובת הגדלת היקפי התקציבים הייעודים לפרויקטים השונים לסיוע במזון למשפחות נזקקות, במיוחד בשנה הנוכחית בה הייתה עליה חדה בהיקף המשפחות המאושרות – למעלה ממיליון בתי אב.
לענין הפרסום, יובהר כי הפרסום מתבצע ע"י דוברות המשרד, כנדרש, וגם למגזר הלא יהודי.
להלן פירוט לעמותות ממגזר לא יהודי –

"קמחא דפסחא" 2020:

עמותות שלא עמדו במבחן התמיכה:

- אלאביד-מעלה עירון 580410470- העמותה לא עמדה בתנאי סף 2 א' ולא צורפו כל המסמכים הנדרשים.
ההשגה נדחתה כיוון שהוגשה באיחור ולגוף אין פעילות קמחא דפסחא כלל בשנים 2018-2019.
- מועצת העדה האורתודוקסית נצרת 580030401- העמותה לא עומדת בתנאי סף 1 ג' (1).
- מתנ"ס דבוריה 580230514- העמותה לא עומדת בתנאי סף 1 ג' (1).
- סנדאא נצרת שלנו תישאר ביתנו החם 580345221- העמותה לא עומדת בתנאי סף 2 א', אין רוב פעילות רווחה לשנת 2019 ולחילופין אין 5,000 סלים ב-2019.
- עדן צהרונים 580488047- העמותה לא השלימה מסמכים אף על פי שנדרשה לכך ולכן לא ניתן לבדוק האם העמותה עומדת בתנאי הסף שבמבחן.

עמותות מאושרות:

- אמנינא 580588333 עבור חג הרמאדאן- סכום מבוקש 150,000 ₪, אושרו 563 סלים, סך 4,083 ₪ (ערך של 8.19).
- עטאא 580516425 – עבור עיד אל פיטר- סכום מבוקש 525,000 ₪, אושרו 500 סלים, סך 3,327 ₪ (ערך של 8.19).

"חג נוסף" 2020 :

עמותות שלא עמדו במבחן התמיכה:

- מרכז קהילתי אבו גוש 580278083- העמותה לא עומדת בתנאי סף 2 א'.
- מרכז קהילתי חורה 580329217- העמותה לא עומדת בתנאי סף 1 ג' (1) ובתנאי סף 2 א'.
- מועצת העדה האורתודוקסית נצרת 580030401- העמותה לא עומדת בתנאי סף 1 ג' (1).
- עדן צהרונים 580488047- העמותה לא השלימה מסמכים אף על פי שנדרשה לכך ולכן לא ניתן לבדוק האם העמותה עומדת בתנאי הסף שבמבחן.

עמותות מאושרות:

- אמנינא 580588333 עבור עיד אל פיטר – סכום מבוקש 150,000 ₪, אושרו 563 סלים, סך 4579 ₪ (ערך של 6.26 ₪).
- עטאא 580516425 – עבור חג אלדאחא סכום מבוקש 525,000 ₪, אושרו 500 סלים, סך 3,441 ₪ (ערך של 6.26 ₪).
- עמותת נשות רהט 580448520 – עבור עיד אל פיטר- סכום מבוקש 100,000 ₪, אושרו 350 סלים, סך 2,628 ₪ (ערך של 6.26 ₪).

"קמחא דפסחא" 2019 :

עמותה מאושרת:

- אמנינא 580588333 עבור חג הרמאדאן- סכום מבוקש 40,000 ₪, אושרו 471 סלים, סך 4,479 ₪ (ערך של 7.93 ₪).

"חג נוסף" 2019 :

עמותה מאושרת:

- אמנינא 580588333 עבור עיד אל פיטר- סכום מבוקש 30,000 ₪, אושרו 471 סלים, סך 4,106 ₪ (ערך של 7.93 ₪).

"קמחא דפסחא" 2018 :

עמותה מאושרת:

- אמנינא 580588333 עבור עיד אל פיטר- סכום מבוקש 50,000 ₪, אושרו 628 סלים, סך 6,723 ₪ (ערך של 6.86 ₪).

"חג נוסף" 2018:

עמותה מאושרת:

- אמנינא 580588333 עבור חג הרמאדאן- סכום מבוקש 50,000 ₪, אושרו 628 סלים, סך 8,603 ₪ (ערך של 10.54 ₪).

"קמחא דפסחא" ו"חג נוסף" 2015-2017 לא הוגשו בקשות תמיכה מטעם מוסדות ציבור הפועלים בחברה הערבית.

"קמחא דפסחא" 2014:

עמותה שלא עמדה במבחן התמיכה:

- אגודת הצדקה האורתודוקסית 580030823 האגודה לא עומדת בסעיף 4א.

"חג נוסף" 2014 לא הוגשו בקשות תמיכה מטעם מוסדות ציבור הפועלים בחברה הערבית.

באשר לשנת 2020, מודעת הפרסום להגשת בקשות תמיכה ל"קמחא דפסחא" פורסמה לראשונה בתאריך 01/04/2020, ומועד ההגשה הסתיים ביום 30/04/2020. סך ההקצאה - 9 מיליון ₪ בלבד ל"קמחא דפסחא".

לאחרונה אישר האוצר תקציב ייעודי נוסף בסך 27 מלש"ח (9 לכל פרויקט), ובהתאם פרסם המשרד ביום 02/10/2020, מודעת פרסום להגשת בקשות תמיכה ל"חג נוסף" ו"עמותות ג"י 2020. מועד ההגשה הסתיים ביום 01/11/2020. (מצ"ב מבחן התמיכה לשנת 2020)

בבכ"ח
ד"ר אביגדור קפלן
מנהל כללי

נספח ד'

10.02.2021

לכבוד,

מר אביגדור קפלן
 מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה
 והשירותים החברתיים
 בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: תמיכת המשרד למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנזקקים

מכתבנו מיום: 29.10.2020
 מכתבכם מיום: 27.12.2020

1. קיבלנו בתודה מכתבכם מיום 27.12.2020.

2. בהתאם למידע החלקי שסופק במכתבכם האמור, עולה תמונת המצב להלן ביחס לעמותות הערביות שעמדו בתנאים לקבלת התמיכה, הסכום שהעמותות ביקשו אישור עבורו, והסכום הסופי שאושר להן מטעם המשרד בכל אחת משתי התמיכות;

שנה	העמותה	התמיכה	הסכום שהוגש	הסכום שאושר
2020	אמאניא	קמחא דפסחא	150,000 ₪	4,038 ₪
2020	עטא	קמחא דפסחא	525,000 ₪	3,327 ₪
2020	אמאניא	חג נוסף	150,000 ₪	4,579 ₪
2020	עטא	חג נוסף	525,000 ₪	3,441 ₪
2020	עמותת נשים רהט	חג נוסף	100,000 ₪	2,628 ₪
2019	אמאניא	קמחא דפסחא	40,000 ₪	4,479 ₪
2019	אמאניא	חג נוסף	30,000 ₪	4,106 ₪
2018	אמאניא	קמחא דפסחא	50,000 ₪	6,723 ₪
2018	אמאניא	חג נוסף	50,000 ₪	8,603 ₪

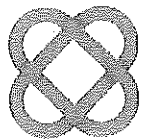
3. מעבר לאמור, וחרף הפער העצום הלא מוסבר בין הסכומים המוגשים על ידי העמותות לסכום הסופי המאושר על ידי המשרד, לא סופק במכתבכם כל פירוט אודות הקריטריונים לאישור הסכום הסופי לתמיכה לכל אחת מהעמותות הניגשות, והשיקולים עליהם נסמך המשרד עת קביעת סכום התמיכה המאושר.

4. להתייחסותכם האדיבה בהקדם האפשרי.

בברסוק,
 נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

העתק: גב' יוכי אילוז, מנהלת מחלקת העובדות, משרד הרווחה, מייל: yochie@molsa.gov.il

נספח ה'

ב' אדר תשפ"א
14 פברואר 2021
2021-0002-115

לכבוד,
עו"ד נרימאן שחאדה זועבי
המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

שלום רב,

הנדון: תמיכת המשרד בארגונים המחלקים סלי "קמחא דפסחא" לנוקקים
פנייתך מיום 10.02.21

1. כמדי שנה, הנהלת המשרד פועלת אל מול משרד האוצר לטובת קבלת תקציב לפרויקטים של ביטחון תזונתי, בפרט לאור מצב החירום בתקופת נגיף הקורונה.
2. לעניין שאלתך, נציין כי לאחר תום שלב הערעורים וקבלת רשימה סופית של עמותות מאושרות העומדות במבחן התמיכה, הקצאת התמיכות מתבצעת ע"י רוי"ח מטעם המשרד ולמעשה כלל התקציב העומד לרשות המשרד לטובת הפרויקט, מחולק באופן שוויוני ועל פי מבחן התמיכה לכלל העמותות, בהתאם למס' המשפחות שאושרו ע"י ועדת התמיכות.
3. עוד וכפי שצוין במענה קודם, בשנת 2020 הייתה עליה חדה בהיקף המשפחות המאושר, למעלה ממיליון ראשי בתי אב נוקקים. התקציב נותר באותו סכום, אולם כפועל יוצא התעריף לסל/משפחה קטן.

בערכה
ד"ר אביגדור קפלן
מנהל כללי

נספח ו'

30.03.2021

לכבוד,

מר אביגדור קפלן
מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים
בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: ההפליה בחלוקת תמיכת קמחא דפסחא לנוזקים

מכתבנו מיום: 9.02.2021, 29.10.2020
מכתבכם מיום: 14.02.2021, 27.12.2020

קיבלנו בתודה את מכתבכם מיום 14.02.2021 והריני להשיב עליו כקלמן:

1. איננו משוכנעים בעניין השוויוניות הנטענת במכתבכם הנ"ל. כפי שהבהרנו במכתבינו הקודמים, כספי התמיכה כמעט ואינם מגיעים לאוכלוסייה הערבית. בדו"ח מבקר המדינה משנת 2014 ובעניין פעולות הממשלה לקידום הביטחון התזונתי, נמתחה ביקורת חריפה על אופן חלוקת כספי התמיכה הלא שוויוני. מבקר המדינה הפנה לעובדה כי לא נמצאה ולו עמותה ערבית אחת שקיבלה את התמיכה, והוא נימק כי "התמיכה אינה ניתנת לפי קריטריון של רמת אי הביטחון התזונתי של המקום, אלא על פי יכולת ההתארגנות של האוכלוסייה המתגוררת בו לחקמת עמותה שיש בה לעמוד במבחני התמיכה, או לפי רצון של העמותות האחרות לסייע במזון לאוכלוסייה המתגוררת באותו מקום". על אף עבור יותר משש שנים מאז דו"ח המבקר, לא נעשה שינוי רציני בענין.
2. הפסיקה קבעה זה מכבר כי, המבחן לקיומה של אפליה הוא מבחן אובייקטיבי המתמקד בתוצאה של מימוש הפעולה השלטונית העומדת לביקורת (ר' בג"ץ 11163/03 ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל, סא(1) 1 (2006)). על פי המידע שנמסר מטעמכם, מבחן התוצאה מלמד על אפליה קיצונית לפיה העמותות הערביות מקבלות כ- 0.001% בלבד מסך כלל התמיכה, בעוד שהאוכלוסייה הערבית מהווה 20% מכלל האוכלוסייה, ומחצית האזרחים הערבים במדינה חיים מתחת לקו העוני על פי הדו"חות הרשמיים.
3. מכאן, הקריטריונים שנקבעו לקבלת התמיכה הם בעייתיים כי הם מובלים לתוצאה מפלה כנגד האוכלוסייה הערבית, והם טעונים שינוי. שכן, דרישת השוויון מחייבת פעמים אחדות נקיטת צעדים ייחודיים ויזומים על ידי הרשות בכדי להבטיח תוצאה שווה. מקל וחומר, כאשר עסקינן בזכויות בסיסיות הנגזרות מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הזכות למזון ולמינימום של קיום אנושי בכבוד (ר' פסקה 35 לדברי כב' השופטת ביניש בבג"ץ 10662/04 סלאח חסן נ' המוסד לביטוח לאומי, פ"ד סה(1) 782 (2012)).

4. נוסף על האמור, יצוין כי עוד במכתבנו הראשון מיום 29.10.2020 דרשנו מכם לפעול לפרסום המודעה בדבר התמיכה בשפה הערבית ובעיתונות הערבית. חרף דרישתנו, ועל אף חובת הפרסום בשפה הערבית על פי סעיף 25(ג) לנוהל לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות הציבור לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985, פרסום כזה לא נעשה, גם לא בתמיכה האחרונה שפורסמה במהלך חודש זה.

5. באותו הקשר יצוין כי, גם השם של התמיכה שמופיע בערבית עלול להטעות ולא יגרום לכך שעמותות הפועלות בחלוקת מזון בתברה הערבית יגישו בקשות. שכן השם, קמחא דפסחא, מתכתב עם החגים היהודיים בלבד ויכול לייצר סברה שמדובר בתמיכה ליהודים בלבד. על כן, ולצד הפרסום בשפה הערבית, יש לבחור לתמיכה שם מקביל בשפה הערבית שיש בו ללמד על היותה נוגעת לחלוקת המזון בתקופת החגים לכלל הדתות.

6. נוכח האמור לעיל, נראה על פניו כי שינוי הקריטריונים שמחילה ועדת התמיכות, לצד הפרסום בשפה הערבית ועדכון השם של העמותה, מתבקש לצורך הבטחת הגעת כספי התמיכה לאוכלוסיות הנזקקות ביותר.

7. על כן, אנו נבקש;

- א. למסור לנו מידע אודות כמה חברים יושבים בוועדת התמיכות, ומי הם חבריה?
- ב. למסור לנו מידע מהם הקריטריונים על פיהם קובעת ועדת התמיכות את מספר הסלים המאושר לכל עמותה בכל אחד משני החגים?
- ג. להודיע לנו אילו שינויים, אם בכלל, בוצעו במבחני התמיכה לאחר פרסום דו"ח מבקר המדינה בשנת 2014 על מנת לאפשר חלוקה שוויונית של התמיכה בהתאם לרמת אי הביטחון התזונתי של האוכלוסיות הנזקקות?
- ד. להודיע לנו באם מתוכננים שינויים כלשהם במבחני התמיכה, בניסיון להבטיח חלוקה שוויונית לנזקקים מהאוכלוסייה הערבית אשר בצל מבחני התמיכה המונהגים כיום הם מופלים במבחן התוצאה, וכספים התמיכה אינם מגיעים אליהם חרף אי ביטחונם התזונתי החמור? במידה וכן, מה הם השינויים המתוכננים?
- ה. אנו נבקש לפרסם בשפה הערבית ובתקשורת הערבית את המודעה בעניין התמיכה, וזאת לפי דרישת הפרסום בערבית על פי סעיף 25(ג) לנוהל לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות הציבור לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985.
- ו. אנו נבקש לבחור לתמיכה שם מקביל בשפה הערבית שיש בו ללמד שמדובר בתמיכה הנוגעת לחלוקת המזון לנזקקים בתקופת החגים לכלל הדתות.

8. נודה להתייחסותכם בהקדם האפשרי.

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel

عدالة المركز القانوني لحقوق الاقليات العربية في اسرائيل
عدالة המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

בברכה,
נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

העתק: גבי יוכי אילוז, מנהלת מחלקת העובונות, משרד הרווחה, מייל: yochie@molsa.gov.il

נספח ז'

05.05.21

לכבוד,

מר אביגדור קפלן

מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה

והשירותים החברתיים

בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: ההפליה בחלוקת תמיכת קמחא דפסחא לנוקקים

מכתבנו מיום: 29.10.2020, 9.02.2021, 30.03.21

מכתבכם מיום: 27.12.2020, 14.02.2021

1. ביום 30.03.21 פנינו אליכם בעניין שבנדון, וביקשנו;
 - א. למסור לנו מידע אודות כמה חברים יושבים בוועדת התמיכות, ומי הם חבריה?
 - ב. למסור לנו מידע מהם הקריטריונים על פיהם קובעת ועדת התמיכות את מספר הסלים המאושר לכל עמותה בכל אחד משני החגים?
 - ג. להודיע לנו אילו שינויים, אם בכלל, בוצעו במבחני התמיכה לאחר פרסום דו"ח מבקר המדינה בשנת 2014 על מנת לאפשר חלוקה שוויונית של התמיכה בהתאם לרמת אי הביטחון התזונתי של האוכלוסיות הנזקקות?
 - ד. להודיע לנו באם מתוכננים שינויים כלשהם במבחני התמיכה, בניסיון להבטיח חלוקה שוויונית לנוקקים מהאוכלוסייה הערבית אשר בצל מבחני התמיכה המונהגים כיום הם מופלים במבחן התוצאה, וכספים התמיכה אינם מגיעים אליהם חרף אי ביטחונם התזונתי החמור? במידה וכן, מה הם השינויים המתוכננים?
 - ה. לפרסם בשפה הערבית ובתקשורת הערבית את המודעה בעניין התמיכה, וזאת לפי דרישת הפרסום בערבית על פי סעיף 25(ג) לנוהל לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות הציבור לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985.
 - ו. לבחור לתמיכה שם מקביל בשפה הערבית שיש בו ללמד שמדובר בתמיכה הנוגעת לחלוקת המזון לנוקקים בתקופת החגים לכל הדתות.
2. חרף חלוף הזמן, טרם התקבלה כל התייחסות מצדכם למכתבנו האמור.
3. על כן, הרינו לפנות אליכם בשנית בבקשה לקבלת התייחסותכם בהקדם האפשרי, ותוך לא יאוחר משבועיים ימים מיום קבלת מכתב זה, וזאת על מנת שיתאפשר לנו לכלכל את צעדינו המשפטיים בהתאם.

בברכה,

נארימאן שתאדה זועבי, עו"ד

העתק: גבי יוכי אילוז, מנהלת מחלקת העזבונו, משרד הרווחה, מייל: yochie@molsa.gov.il

נספח ח'

י' בתמוז, תשפ"א

20 ביוני 2021

לכבוד

נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

עדאלה, המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

באמצעות פקס: 04-9503140

שלום רב,

**הנדון: מבחן למתן תמיכות למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוסקים או המסייעים
בחלוקת מזון לנוסקים בחג אחר**

(סימוכין: מכתבכם מיום 30.3.21, 5.5.21)

בפתח הדברים נבקש להתנצל על העיכוב במענה לפניותיכם. לגופו של עניין, מנכ"ל המשרד מילא את ידינו להשיבכם כדלקמן:

1. ועדת התמיכות פועלת מכוח סעיף 15 לנוהל לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות ציבור (להלן: "הנוהל"), ובהתאם לאמור בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה – 1985. בוועדה חברים יו"ר הוועדה, חשב המשרד או נציגו וכן היועץ המשפטי של המשרד או נציגו.
2. הוועדה מקיימת דיוניה ומחליטה החלטותיה בהתאם לעקרונות המשפט המנהלי, לנוהל האמור ולמבחני התמיכה. כמו כן, הוועדה מקפידה כי התמיכה תינתן על פי עקרונות של סבירות ושוויון, כאשר אישור התמיכה מתבצע בהתאם לתקציב המחולק בין כלל מוסדות הציבור אשר עמדו בתנאים האמורים במבחן התמיכה וזאת באופן שוויוני וללא הבדלי דת, גזע ומין.
3. הקריטריונים על פיהם קובעת ועדת התמיכה את מספר הסלים המאושר לכל עמותה מפורטים במבחן התמיכה של המשרד למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוסקים או המסייעים בחלוקת מזון לנוסקים בחג אחר. יודגש, כי בהתאם לאמור במבחן התמיכה, על מוסד ציבור המבקש תמיכה לעמוד בתנאי הסף האמורים במבחן המהווים תנאי לקבלת התמיכה.
4. בנוגע לבקשתכם לפרסום מבחן התמיכה בשפה הערבית, הרי שהוועדה פעלה ופועלת בהתאם לאמור בסעיף 25(ג) לנוהל, ובהתאם לכך, הקול הקורא להגשת הבקשות פורסם באתר האינטרנט של המשרד גם בשפה הערבית:

https://www.gov.il/ar/Departments/publications/Call_for_bids/molsa-support-kamcha-depascha-2021

5. בנוגע להצעתכם לפיה ייבחר שם מקביל בשפה הערבית למבחן התמיכה, הרי ששמו של מבחן התמיכה למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא עודכן מספר פעמים במהלך השנים, כאשר כיום שם המבחן כולל חן חלוקת סלי קמחא דפסחא וחן חלוקת מזון לנוזקים בחג אחר.
6. הנה כי כן, ניתן לראות מהתיקונים שנערכו במהלך השנים האחרונות כי מבחן זה מכוון אל כלל האוכלוסיות והעדות במדינה בצורה שוויונית ומשכך חרי שאין כל בסיס לטענותיכם בדבר הפליה. זאת ועוד, מעיון במבחן התמיכה עולה כי לא זו בלבד שאין במבחן קריטריונים כלשהם אשר יש בהם בכדי להפלות אוכלוסייה כזו או אחרת וכל מגזר מוזמן להגיש בקשה בהתאם, קיימת אף עדיפות לחלוקת סלי מזון בתגים לאוכלוסיה מהמגזר הלא יהודי: כך, סעיף 2(ב)(11) למבחן התמיכה דן בזכאות של ארגון שהצהיר והוכיח כי הוא מחלק סלי מזון בחגים לאוכלוסיה ש-10% לפחות ממנה הם בני עדות אחרות, שאינם יהודים, לקבל תוספת של 10% מגובה הסל שיאושר לכלל הארגונים הזכאים לתמיכה לפי מבחנים אלה.
7. כאן המקום לציין, כי כפי שנכתב במכתבנו מיום 24.12.2020, ניתן לראות כי במהלך השנים האחרונות הוגשו בקשות לתמיכה הן במסגרת "קמחא דפסחא" והן במסגרת "חג נוסף" מטעם עמותות מהמגזר הלא יהודי, כאשר חלקן אף אושרו וקיבלו תמיכה.
8. לסיום, יצוין כי מבחני התמיכה בנושא חלוקת סלי מזון לנוזקים וקמחא דפסחא וחג אחר עודכנו במהלך השנים האחרונות על מנת לייעל ככל הניתן את מתן התמיכות. על אף האמור לעיל, נבקש לעדכןכם כי בימים אלה נבחן במשרד הצורך בעריכת עדכונים נוספים למבחני התמיכה האמורים, ובמסגרת זו יועלו לדיון אף עיקרי הדברים העולים מפנייתכם, לרבות בקשתכם לבחירת שם מקביל בשפה הערבית.

בכבוד רב,

רבקה גרזון
מרכזת ועדת התמיכות

בשם ועדת התמיכות

העתק:

ד"ר אביגדור קפלן, מנהל כללי, משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
חברי ועדת התמיכות
גבי יוכי אילוז, מנהלת מחלקת עזבונו

נספח ט'

30.06.2021

לכבוד,

מר אביגדור קפלן
מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים
בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: ההפליה בחלוקת תמיכת קמחא דפסחא לנוקקים

מכתבנו מיום: 05.05.21, 30.03.21, 9.02.2021, 29.10.2020
מכתבכם מיום: 20.06.21, 14.02.2021, 27.12.2020

1. קיבלנו בתודה את מכתבכם מיום 20.06.21.

2. נוכח האמור במכתבכם לעיל, נבקש לדעת מתי צפויים להתקיים הדיונים בעניין בחינת הצורך בעריכת עדכונים למבחני התמיכה. כך גם, נבקש לקבל עדכון בדבר השינויים המתקבלים במבחני התמיכה, ככל ויהיו.

3. להתייחסותכם האדיבה.

במלכה,
נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

העתק:

גב' יוכי אילוז, מנהלת מחלקת העובונות, משרד הרווחה, מייל: yochie@molsa.gov.il

גב' רבקה גרוזון, מרכזת ועדת התמיכות, מייל: rivkag@molsa.gov.il

נספח י'

09.08.2021

לכבוד,

מר אביגדור קפלן
מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים
בפקס: 02-5632541

שלום רב,

הנדון: ההפליה בחלוקת תמיכת קמחא דפסחא לנזקקים

מכתבנו מיום: 29.10.2020, 9.02.2021, 30.03.21, 05.05.21
מכתבכם מיום: 27.12.2020, 14.02.2021, 20.06.21

1. ביום 30.06.21 פנינו אליכם בעניין עדכון מבחני התמיכה כמצוין במכתבם האחרון מיום 20.06.2021.
2. מאחר ולמכתבנו מיום 30.06.2021 טרם התקבלה כל התייחסות מצדכם, אנו שבים ומבקשים לדעת מתי צפויים להתקיים הדיונים בעניין בחינת הצורך בעריכת עדכונים למבחני התמיכה, כך גם, נבקש לקבל עדכון בדבר השינויים המתקבלים במבחני התמיכה, ככל ויהיו.
3. להתייחסותכם האדיבה בהקדם האפשרי.

בטריחה,
נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

העתק:

גבי יוכי אילוז, מנהלת מחלקת העזבונות, משרד הרווחה, מייל: yochie@molsa.gov.il

גבי רבקה גרזון, מרכז

זת ועדת התמיכות, מייל: rivkag@molsa.gov.il

נספח יא'

ז' אלול תשפ"א

15 אוגוסט 2021

לכבוד

נארימאן שחאדה זועבי, עו"ד

עדאלה, המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

באמצעות פקס: 04-9503140

שלום רב,

הנדון: מבחן למתן תמיכות למוסדות ציבור המחלקים סלי קמחא דפסחא לנוקסים או המסייעים

בחלוקת מזון לנוקסים בחג אחר

(סימוכין: מכתביכם מיום 30.6.21, 9.8.21)

כפי שצוין במכתבנו מיום 20.6.21, ועדת התמיכות בוחנת בימים אלה את האפשרות לעריכת עדכונים במבחני התמיכה העוסקים בנושא הביטחון התזונתי.

ככל ואכן יוחלט על עריכת עדכונים, הרי שהדבר ייערך בהתאם לאמור בסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985 ובנוהל שר האוצר, והתיקונים המוצעים יפורסמו להערות הציבור.

בכבוד רב,

ר. ארזון
רבקה גרזון

מרכזת ועדת התמיכות

בשם ועדת התמיכות

העתק:

גבי סיגל מורן, מנהלת כללית, משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים

חברי ועדת התמיכות

גבי יוכי אילוז, מנהלת המחלקה לעובונות

נספח יב'

02.12.2021

לכבוד,
גב' סיגל מורן
מנכ"לית משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים
במייל: mankal@molsa.gov.il

שלום רב,

הנדון: ההפליה בחלוקת תמיכת קמחא דפסחא לנזקקים

מכתבנו מיום: 29.10.2020, 9.02.2021, 30.03.21, 05.05.21
מכתבכם מיום: 27.12.2020, 14.02.2021, 20.06.21

1. ביום 15.08.2021 קיבלנו בתודה את תגובתכם לפיה המשרד בוחן את האפשרות לעריכת עדכונים במבחני התמיכה העוסקים בנושא הביטחון התזונתי, וכי אנו יכולים להתעדכן בדבר עריכת העדכונים, ככל ויוחלט על עריכתם, דרך פרסומם להערות הציבור.
2. מאחר וארבעה חודשים עברו ממועד מכתבכם האמור, ועד לרגע זה לא נתקלנו בכל פרסום לעניין עדכונים מוצעים במחני התמיכה העוסקים בתמיכת "קמחא דפסחא", נבקש לדעת מה הוחלט בדיונים שנערכו בוועדת התמיכות, ככל ונתקבלו החלטות כאמור.
3. לציין כי אני עדיין עומדים על כלל טענותינו שהועלו במכתבינו הקודמים, ובפרט מכתבנו מיום 30.03.21, על כן, נבקש לקבל את התייחסותכם בהקדם האפשרי, וזאת על מנת לאפשר לנו לכלכל את צעדינו המשפטיים בהתאם, וטרם פרסום מבחני התמיכה לשנת 2022 המתקרבת.

בברכה,

נארימאן שתאדה זועבי, עו"ד

העתק:

גב' יוכי אילוז, מנהלת מחלקת העזבונות, משרד הרווחה, מייל: yochie@molsa.gov.il
גב' רבקה גרזון, מרכזת ועדת התמיכות, מייל: rivkag@molsa.gov.il
גב' בוני גולדברג, יועצת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, במייל: sar@molsa.gov.il